

ਅਤੇ

(4) ਉਹ ਪਤਨੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਾਡੇ ਪਹਿਲੇ ਸਿੱਟੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਆਹੁਤਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਤਲਾਕ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਤੀ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਮਿਲਦਾ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(12) ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਬੈਚ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੂਚੀ ਬਣਾਓ।

ਆਰ.ਐਨ.ਆਰ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ ਜੇ.

PSEB ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਅਪੀਲੈਂਟ

ਬਨਾਮ

ਨਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ

95 ਦਾ ਆਰਐਸਏ ਨੰਬਰ 1660

21 ਮਾਰਚ, 1997

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 —S. 100 - ਪੰਜਾਬ ਸੇਟ! 3 ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਸਜਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨਜ਼, 1971—ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ—ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ—ਮੁਢਲੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜੇ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪਦਾਰਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(ਪਰਾ ੬)

ਅੱਗੋਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਤੱਥ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ

ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਈ ਜਾਂਦੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕੇ।

(ਪਰਾ ੭)

ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, 1908—ਐਸ. 100—ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਾਂ) ਨਿਯਮ, 1971—ਰਜਿ. 12—ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ/ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ—ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਰਫ਼ ਰਸਮ ਨਹੀਂ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ 20 ਨਵੰਬਰ 1990 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਏਆਈਆਰ 1991 ਐਸਸੀ 471) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 12 ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਚੁਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

(ਪਰਾ 13)

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਲੋਂ ਜੀ.ਐਸ ਕੰਵਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਆਰ.ਐਲ.ਗੁਪਤਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

### ਨਿਰਣਾ

ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਗੁਪਤਾ, ਜੇ.(ਓ.)

- (1) ਇਹ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਹੈ।
- (2) ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਕੋਲ ਕਲਰਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਸੀ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ। 3 ਨਵੰਬਰ 1986 ਨੂੰ ਉਸ 'ਤੇ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਵਾਬ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ। ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਈ ਗਈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਬੋਰਡ ਨੇ 8 ਮਾਰਚ, 1990 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਉਸਨੇ 26 ਮਾਰਚ, 1990 ਨੂੰ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਕਿ 8 ਮਾਰਚ, 1990 ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਰੱਦ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ "ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਮੌਕਾ" ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, "ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਖੋਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ

PSEB ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਨਿਯਮ, 1971 ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੈ।

(3) ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ "ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਮੁਹੱਈਆ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਗਈਆਂ। ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਮੁਦਈ ਨੂੰ 8 ਮਾਰਚ, 1990 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੈਰਾ 13 ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ "ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕਲੇ ਅਤੇ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੇਵਾ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ।

(4) ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ "ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ।" ਸਿੱਖਿਅਤ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੈਰਾ 8 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਦੂਜੇ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।" ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਕਰਮਚਾਰੀ (ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲ) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ, 1971 ਦਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 12 ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਡਿਊਟੀ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਾਪੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯਮ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

(5) ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਲਈ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਆਰਡਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਨੇ 1995 ਦੀ SLP (c) ਨੰਬਰ 11692 (ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਉਗਰ ਸੈਨ ਗੋਇਲ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1996 ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨਗੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(6) ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਚਾਰਜਸ਼ੀਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੋ ਮੁਢਲੀਆਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਜੋ ਕਿ ਕੇਸ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਜੋਂ ਹੈ। ਡੀ-22 ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਸ਼੍ਰੀ ਬੀ.ਐਸ. ਅਰੋੜਾ, ਐਸ.ਡੀ.ਓ. ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। PW6/IJ ਅਤੇ K. ਇਹ ਅੱਗੇ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਸਿੰਘ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਹੈ। PW6/O. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗਵਾਹਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨਹੀਂ

ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਤੋਂ ਵੀ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਦੇ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਹੈ- ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਜਵਾਬ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕਿਸੇ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ

ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਿਰੁੱਧ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਿਯਮਤ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਇਸਦੀ ਕਾਪੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮੁੱਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਿਅਕਤੀ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਨ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦਾ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਖੁਲਾਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਜਾਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ- ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਬੂਤਾਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕੇ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇਕਰ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਨੂੰ ਸਬੂਤ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕੇ ਕਿ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿੱਟੇ ਗਲਤ ਹਨ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਉਸਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣ। . ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਪੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਕਰਵਾਈਆਂ।

(8) ਸ੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਨੇ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਜਿਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਿਯਮਤ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਕਾਪੀ ਮੰਗਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਬਚਾਅ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਜਾਂਚ ਦੀਆਂ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਚਿੰਤਾਮਨ ਸਦਾਸ਼ਿਵ ਵੈਸ਼ੰਪਾਯਨ (1), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :-

“ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਵਾਹੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਬਹੁਤ ਕੀਮਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ

ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨਾ ਦੇ ਕੇ ਰੋਕਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜਾਂਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ।

(1) ਏਆਈਆਰ 1961 ਐਸਸੀ 1623

ਇਹ ਨਿਯਮ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(9) ਇਹ ਵੀ ਵਰਣਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੁਢਲੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਦੌਰਾਨ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਬਿਆਨਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਜਬ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਇਸ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਾ ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਤੱਥੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਅਪੀਲ ਇਸ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਂਚ ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(10) ਸ੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਨੇ ਹਾਲਾਂਕਿ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 12 ਅਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਇਹ ਪਹਿਲੂ ਵੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(11) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 8 ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਲਈ ਵਿਧੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 9 ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜੁਰਮਾਨਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 12 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ:-

"ਦੰਡ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਲੇਖ 'ਤੇ ਉਸਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ, ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਬਿਆਨ, ਇਸਦੇ ਅਸਹਿਮਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ (ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਉਸਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।)"

(12) ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 18 ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਪਾਅ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 29 ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਅ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(13) ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਇਹ 20 ਨਵੰਬਰ 1990 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਮੁਹੰਮਦ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਏਆਈਆਰ 1991 ਐਸਸੀ 471) ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ

12 ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ

ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚੇ ਸਿੱਟੇ ਵੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਸਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ।

(14) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਨੌਕਰੀ ਤੋਂ ਹਟਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੋਰ ਰਿਕਾਰਡ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖਾਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ 5(ii) ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਦੋਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਸਪਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹਰੇਕ ਲੇਖ ਦੀ ਖੋਜ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਵੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, < ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ 12 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਜਾਂ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਭ ਲੈਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਦੀਵਾਨੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਕੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਵੀ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਗਲਤੀ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(15) ਸ੍ਰੀ ਕੰਵਰ ਉਗਰ ਸੈਨ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਮੁਹੰਮਦ ਰਮਜ਼ਾਨ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ “ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਈਸੀਆਈਐਲ ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੀ. ਕਰੁਣਾਕਰ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ (2) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸੇਵਾ ਸਮਾਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸਟਿੰਗ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ, ਮੁਦਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਕੋਲ ਕਹਿਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(16) ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਦਾਰੀ ਦਾ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਕਾਪੀ ਉਸ ਨੂੰ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਹ ਹੋਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਕੋਲ ਅਪੀਲ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਉਪਾਅ ਸਨ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਰਮਚਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਗਰ (2) 1993 (4) ਐਸਸੀਸੀ 727

(17) ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ

ਸੈਨ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ ਕਿ ਪੁੱਛ-ਪੜਤਾਲ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਮੁਦਈ-ਜਵਾਬਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(18) ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨੁਕਤੇ ਦੀ ਤਾਕੀਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

(19) ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਟੱਲ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਹੈ-ਨਤੀਜੇ, ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਜੇ.ਐੱਸ.ਟੀ

ਜੀਐਸ ਸਿੰਘਵੀ ਅਤੇ ਐਸਐਸ ਸੁਧਾਲਕਰ ਜੇ. ਜੇ.

ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ, ਯੂਟੀ

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

96 ਵਾ CWP 923

10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1995

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ, 1947 - S.25-F-S. ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਛਾਂਟੀ 25 — ਐੱਫ-ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਨੇ ਛਾਂਟੀ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਠਹਿਰਾਇਆ — ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਨਿਯਮ—ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਾਲੀ — ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਭਟਕਣਾ — ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ — ਰਿੱਟ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਧਾਰਨ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ/ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ-ਬਹਾਲੀ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮ ਤੋਂ ਭਟਕਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਕਿ ਲੇਬਰ ਕੋਰਟ/ਇੰਡਸਟ੍ਰੀਅਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਟੱਲ ਅਨੁਮਾਨ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਛਾਂਟੀ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਦਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ 1947 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਣਕਾਰੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲੈਸ ਅਤੇ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣੂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਨਿਆਂਇਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਿਰਤ ਅਦਾਲਤ/ਉਦਯੋਗਿਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। (Paras 11 and 12)  
ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ—ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ

ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ